

700 /680/ 1301

(م 1300 = هـ 700) سانس نر زاغآ

(م 1453 = هـ 857) لوبنات سا-هینطن طسق حتف

<https://en.wikipedia.org/wiki/Renaissance>

<https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B1%D9%86%D8%B3%D8%A7%D9%86%D8%B3>

سانس نر

دازآ همانش ناد ، ایدپی کی و زا

هدهاشم ار (ناچریس) ییازون ، مان نی اب ییات سور یارب . دراد ریسمرییغت اچنی هب «ییازون» دینک .

سانس نر

"The School of Athens" by Raphael

تاغوضوم

سانس نر هفسل ف سانس نر یقی سوم تایبدا رنه صقر سانس نر یرامعم شواک رصع یناسنا مولع گنج یژولونکت شناد

قطانم

لاغترب ناتسهل یلفس یاهروشک اپورا لامش ناملآ ایناپسا هسنارف ناتسلگنا ایلاتیا

یچنیواد ودرانوئل رشا رخ آماش یولبات

شب‌نج، ش‌یازون‌هرود ای‌ی‌ی‌ازون‌هرود ای (Renaissance: یوسنارف هب) سناسنر اپورا رد یرنه تفرشیپ و یبه‌ذم تاح‌الصا و یملع بال‌قنا زا ینارود رگ‌زاغ آهک دوب یمهم‌یگنه‌رف، راب‌نی‌تسخن، تسادیدج نارود و (یطسو‌نورق) ه‌نایم‌یاه‌هدس‌نی‌ب‌راذگ‌نارود، ش‌ی‌ازون‌ر‌صع، دش‌یدال‌یم ۱۴ ه‌دس‌رد ار ش‌ی‌ازون‌هرود زاغ آ. دندرب‌راکه‌ب‌یدال‌یم ۱۶ نرق‌رد اه‌یوسنارف ار سناسنر‌ه‌ژاو، سناسنر. تفرگارف‌زین‌ار اپورا لامش، یدال‌یم ۱۵ ه‌دس‌رد شب‌نج‌نی‌ا. دندنادیم‌ایلات‌یا لامش‌رد. دیم‌اج‌نا اپورا رد یرگ‌نشور ر‌صع هب و دش‌زاغ‌ایلات‌یا رد سنارولف‌زا هک تساد‌ه‌لاس ۳۰۰ لوح‌ت‌کی

راشت‌نا اپورا رسارس‌رد نرق‌ه‌س‌لوط‌رد و دش‌زاغ‌ایلات‌یا زا یدال‌یم ۱۳۰۰ یاه‌لاس‌رد سناسنر لاج؛ دندوی‌پ‌یم‌عوقو هب‌ینوگانوگ‌یاه‌دادخ، یخ‌یرات‌رظن‌زا هاتوک‌نین‌چ‌ی‌اه‌رود‌رد تردن‌هب. تف‌ای‌نیم‌ه‌ه‌ج‌یتن‌یزورما‌ناهج. تسا‌گرزب‌یاه‌ت‌یل‌اعف و ی‌ساسا‌تاری‌ی‌غت‌زا راش‌رس‌ه‌نرق‌نی‌ا ه‌کن‌آ‌ار برغ‌ینونک‌یاه‌ندمت‌یملع و یرنه، ی‌سای‌س، یداصتقا‌یاه‌ه‌ی‌پ‌سناسنر‌اریز، تساه‌ت‌یل‌اعف‌[۱]. داه‌ان‌ب

ی‌ای‌ح‌نی‌ا. دندروآ‌دوج‌وه‌ب‌یدال‌یم ۱۶ و ۱۵ ه‌دس‌ی‌ایلات‌یا رد یم‌یطع‌یاه‌ت‌فرشیپ‌رنه و شان‌د و ناگ‌دن‌ی‌ارس، نادن‌مش‌ناد، تساه‌دش‌روه‌شم («ش‌ی‌ازون» ینعی) «سناسنر» هب‌یگنه‌رف هب‌رت‌ه‌زات‌یناگ‌دید اب، نانوی و مور‌لی‌صا‌ثاریم‌زا نت‌فرگ‌ماه‌لا اب هک دندرب‌روه‌ظ‌یناف‌وس‌لی‌ف‌ه‌ویش‌هب‌ار ناسن‌اندب‌یاضعا و دنت‌خ‌ادرب‌ناسن‌ادب‌لاک‌ه‌غل‌اطم هب‌اه‌ش‌اقن. دنت‌س‌یرگ‌نیم‌ناهج‌ش‌راف‌س‌ار یرنه‌گرزب‌یاه‌راک و اه‌نام‌ت‌خ‌اس‌ت‌خ‌اس، نای‌اورن‌ام‌رف. دندرب‌کی‌م‌یش‌اقن‌یاه‌ن‌ای‌ارگ‌ع‌ق‌او. تف‌ای‌ش‌رت‌س‌گ‌اپورا رسارس‌رد تع‌رس‌هب‌ه‌زات‌دی‌اقع‌نی‌ا. دنداد

سناسنر یدنب‌می‌س‌قت

[۱۹]: دندن‌کی‌م‌ش‌خب، لح‌ارم‌نی‌ا هب‌ار سناسنر‌نارود‌ال‌وم‌عم‌رنه‌خ‌یرات‌رد

(۱۴۲۰ دودج - ۱۳۰۰ دودج) نی‌زاغ‌آ

(۱۵۰۰ دودج - ۱۴۲۰ دودج) نی‌ش‌پ

(1627 دودج - ۱۵۰۰ دودج) جوا‌ای‌نی‌س‌پ

مولع‌رد سناسنر

هرود‌نی‌ا رد. تسا‌یرادمن‌اسن‌ا و قطن‌م، ت‌ای‌ض‌ایر، ی‌ی‌ارگ‌درخ‌هرود سناسنر‌هرود، یری‌ب‌عت‌هب‌دوج‌وه‌ب‌ه‌ن‌ارال‌اس‌م‌درم‌شب‌نج‌کی و دریگ‌یم‌ت‌سد‌رد ار یگنه‌رف‌نی‌ون‌ت‌ال‌وح‌ت‌یرب‌ه‌ار‌اس‌ی‌ل‌ک‌نی‌ا رد. دی‌آ‌یم‌دوج‌وه‌ب‌سناسنر و دوش‌یم‌حرطم‌یملع‌ت‌فرشیپ‌نات‌ساب‌نانوی و مور‌ل‌ثم و دی‌آ‌یم

عارتخا، ام نبطق فشک، ی درونایرد، پاچ تعنص، توراب دننام، میتسه یدایز تاعارتخا دهاش ام، هرود
می طع یاه یبایماک زا راشرس دوب یدیدج رصع نای یاپورا یارب سناسنر نارود... و پوکسلت
تشنون نینچ یدالیم ۱۵ هدرسنیزاغآ یاه لاس رد وا. دنتسه قفاوم لنسرف ناژاب دارفا زا یرایسب

شناد رذب پاچ تعنص... دش فشک، اکیرمآ هراق ینعی، نیمز یاه هراق نیرتگربزب زا یکی. دیدی رچ ناهج
یگمه اهنیا... دش ایحای ناساب یاه تشون تسد. دروآ دیدپ گنج شور رد یبالقنا، توراب. تشاک ار
[۲]. دنتسه (سناسنر) دیدج رصع یزوریپ هاوگ

ژنآ لکیم رثا «میرم گوس» همسجم
مولع رد سناسنر رب همجرت تضهن شقن

نیا. دمآ دیدپ اپورا رد یاه درتسگ روطه بانام لسم بتک همجرت تضهن، یدالیم ۱۳ و ۱۲ نورق رد
شناد و ملع هب نای یاپورا درکیوری اساسا لماع و یرکف و یملع سناسنر یلصا یاه هپا زا تضهن
باتک، یزاوها سابع نب یلع یکل ملال بط باتک نوچمه یکشزپ رد یمهم راثآ، نارود نیا رد. دوب
رگید عوضوم. دش همجرت نیتال و یربع هب انیس نبا نوناق و، بط گربزب فراعمل لائاد، یواحلا
نیا رد هک یراثآ نیلوا. دوب هسدنه و (arithmetic) باسح ملع ثحابم، یی اپورا نامجرت م هجوت دروم
سدیلقا هلاقم راهج دننام؛ دوب ینانوی نادنم شناد یاه باتک دش همجرت ینیتال هب یبرع زا هنیمز
و تافیلات همجرت یدوزب اما. Ptolemaios سویملطب هعبرالا باتک زین و وایلو صا هلاقم هدرناپ و
دوب یمزراوخ هلباقم و ربج هدش همجرت یاه باتک نیرت مهمه زا. دش زاغآ نام لسم نادنم شناد یاه حرش
ای) Liber Algorithmi و Algebra یاهمان اب دش همجرت رابود باتک نیا. دش اپورا رد ربج ملع رگزاغآ هک
[۳]. تسا سرتسد رد نآ یاهه سن یضعب نونکا مه هک دش همجرت (یمزراوخ باتک

یروتارپما رد هک یعبانم اساسا رب نیتال و ینانوی یناتساب نوتم زا هدرتسگ همجرت نینچمه
تفرگ ماجنا، دوب دوجوم سننازیب
لوحث رد یطسو نورق هعماج
سوکعم طخ هلیسوب دوخ یاه حرط یارب یچ نیواد و دران وئل. یچ نیواد زا هدرنپ نیشام کی حرط
دناوخ ناوتیم هنیآ رد ار اهنآ طقف هک تساهتشون ار ییاهتشادای

دوب رادلکشیم یاهعماج، دوب هتفرگ رارق سناسنر هئاتسآ رد ۱۳۰۰ لاس رد هک یطسو نورق هعماج
دسیونیم رئون یج زلراچ هکانانچ

هک ینارحب اب دش رادیپ مه دراهج نرق رد هک ینارحب. تشاد یساسا صیاقن ییاطسو نورق ندمت
ییانپ ریز تاحال صا نتفریذپ یارب اریز. تساهدش هسیاقم، تسکش مه رد ار (ناتساب) مور هعماج
[۴]. داد جرخ هب فاطعنا

سناسنر خیرات
یریگیلآ هتناد
یدالیم ۱۴ نرق

[۴۰]. دنکیم زاغآ ار یهلا یدمک نتشنون هتناد ۱۳۰۷ لاس دودح
[۴۱]. ده دیم رابرد رعاش بقل کرارتپ هب مور یانس سلجم ۱۳۴۱ لاس

[۴۲]. دنکیم زاغ آ ار نورم اکد ن تشون ویچ اکوب ۱۳۴۹ لاس
[۴۳]. دنکیم یروآدرگ اهه نارت رد ار شایه اتانوس کرارت پ ۱۳۴۹ لاس دودح
[۴۴]. ده دیم تسکش ار اوونج، زینو ۱۳۸۰ لاس
دنکیم زاغ آ ار یربرتناک یاهناتساد رسواچ ۱۳۸۷ لاس دودح
ینالک تورث نتخودنا هب عورش و هدرک سیسأت ار یکناب سنارولف رد یچیدم هداوناخ ۱۳۹۷ لاس
[۴۵]. دنکیم

یدالیم ۱۵ نرق

یاهرد یارب دیدج حرط یارب ار یاهق باسم، سنارولف مشپ ناناگرزاب یفنص هیداحتا ۱۴۰۱ لاس
و دوشیم هدنرب یتربیگ وستنرول و دنزادنایم هار، سنارولف رد یاسیلک، یرتسی تپاب
[۴۶]. دوشیم ناتساب مور یاهه ناریو و عللاطم لوغشم، سویأم نامرهق بیان، یکسل هنورب و پیللی

اپورا رد نآ تعنصّ الک و پاچ نیشام عرتخم نیلوا گربنتوگ سنناهوی
سنارولف مکاح یچیدم یوزتنرول

هدرک یحارط ار سنارولف رد (تسرپرس یب کدوک) گنیلدناف ناتسرامیب یکسا هنورب ۱۴۱۹ لاس
یارب ار گرزب و عیدب یدبنگ و ادع لاس رد. دوریم رامش هب سناسنر یرامعم یانب نیتسخن هک
دنکیم یحارط سنارولف عماج یاسیلک

یلاغ ترپ یاهیتشک اقیرف آ قیروط زا دنه ییایرد هار ن تفاع یارب، درونایرد یرنه سنرپ ۱۴۲۱ لاس
دتسرفیم بونج هب ار

نایاپ هب ار دوواد دوخ رثؤم و ذوفن رپ همسجم، سنارولف گرزب زاسهمسجم، ولتانود ۱۴۳۰ لاس
[۴۷]. دناسریم

[۴۸]. دوشیم سنارولف مکاح یچیدم و میزوک ۱۴۳۴ لاس

لیکشت هسنارف رد هدامآ هاپس نیلوا؛ دوشیم یراذگه یاپ ینوطالفا ناتسگنهرف ۱۴۳۹ لاس
دوشیم.

دوشیم زاغ آ ییاقیرف آ یاهه درب تراجت ۱۴۴۱ لاس

پاچ بتک نیتسخن، هناخ پاچ رگراک، یناملآ گربنتوگ سنناهوی و دوشیم عارتخا پاچ ۱۴۵۰ لاس دودح
دنکیم رشتنم ار اپورا رد کرحتم فورح هلیسو هب هدش

رد تابث یرارقرب بجوم، لپان و نالیم، سنارولف یاهیرههچ نایم یسایس داحتا ۱۴۵۰ لاس
ددرگیم سناسنر دهع یایلاتیا

نایاپ هب ار سنارولف یرتسی تپاب یاسیلک یاهرد زا مود یرس، یتربیگ وستنرول ۱۴۵۲ لاس
.. دمانیم «تشهب یاهه زاورد» ار اهنآ ژنآ لکیم. دناسریم

ناگراوا هارمه هب سنازیب نادنمشناد و دتفاعیم ینامثع یاهکرت تسد هب هیطن طسق ۱۴۵۳ لاس
دنربیم دوخ اب ار یشزرا اب کیسالک یطخ یاههخسن و دنزیرگییم ایلاتیا هب نابز ینانوی

دوشیم هسنارف هاشدپ مه دزای ییول ۱۴۶۱ لاس

[۴۹]. دوشیم سنارولف مکاح یچیدم یوزتنرول ۱۴۶۹ لاس

دوجو هب ایناپسا ات دنکیم دحتم ار لیتساک و نوگرآ یاهتنطلس البازی و دنایدرف ۱۴۷۹ لاس
دی.

دوشیم رشتنم هتفرگ تروص ونیچیف طسوت هک نوطالفا راثآ همجرت ۱۴۸۳ لاس

دسریم ناتسلگنا تنطلس هب اهروئوت هاشدپ نیلوا، متفه یرنه ۱۴۸۵ لاس

دسیونیم ناسنا نأش دروم رد یاهباطخ وکیپ ۱۴۸۶ لاس

دسریم اکیرمآ هب هدرک زاغ آ ایناپسا زا ار شایایرد رفس هک بم لک فوتسیری ۱۴۹۲ لاس

[۵۰]. دنکیم ندید سنارولف زا راب نیتسخن یارب یناملآ دنمرنه رود تشربلآ ۱۴۹۴ لاس

دنکیم یشاقن ار رخآ ماش یولبات یچنیواد و درانوئل ۱۴۹۷-۱۴۹۵ لاس

اون و دنلدنوافوی ن هریج و دنکیم زاغ آ ناتسلگنا زا ار شایایرد رفس توباک ناج ۱۴۹۷ لاس دودح
دیام نیم فشک ار ایشوکسا

دسریم دنه هب اقیرف آ نذر رود اب ایرد هار زا یلاغ ترپ یام اگود وکس او ۱۴۹۸ لاس
مادعا، یی اورن امرف لاس راهچ زا سپ، سنارولف ذوفن اب بهار الوران واس و مالوریج ۱۴۹۸ لاس
[۵۱]. دوشیم
دناسریم نایاپ هب ار میرم گوس همسجم ژنآ لکیم ۱۴۹۹ لاس

یدالیم ۱۶ نرق

[۵۲]. دناسریم نایاپ هب ار دوواد همسجم ژنآ لکیم ۱۵۰۴ لاس
ار تسایسنارولف ماقم کی رسمه ریوصت هک ازیلانوم یولبات، یچنیواد ودران وئیل ۱۵۰۴ لاس
[۵۳]. دیامنیم یشاقن
ناشن اکیرم آ ناونع تحت ازجم هراق کی تروص هب ار دیدج نیمزرس هک یاهشقن نیلوا ۱۵۰۷ لاس
دی آیم دیدپ، ده دیم
[۵۴]. دنکیم رشتنم ار یگناوید شیاتس رد سومسارا ۱۵۰۹ لاس
نایاپ هب لاس راهچ زا سپ ار مرناکی تاو رد نیتسیسی یاسیلک فقس یشاقن ژنآ لکیم ۱۵۱۲ لاس
[۵۵]. دناسریم
[۵۶]. دسیونیم ار (The Prince) رایرهش باتک یلوا ی کام ۱۵۱۳ لاس
رگزاغ، شیوخ تاضارتعا اب و دنکیم هیهت ار شاه یضرف نیمچنپ و دون رتول نیترام ۱۵۱۷ لاس
[۵۷]. ددرگیم ینید حالصا شبنج
دوب هداد وا هب هسنارف هاشدپ لویاوسنارف هک یخاک رد و هسنارف رد یچنیواد ودران وئیل ۱۵۱۹ لاس
[۵۸]. دوریم ایند زا
اهکتزآ رب زتروک نانره؛ [۵۹] دوشیم ریفکت کیلوتاکی یاسیلک طسوت رتول نیترام ۱۵۲۱ لاس
ددرگیم هریچ
[۶۰]. دنکیم لیمکت ایرد قیروط زا ار نیمز رود هب شد رگ نیلوا نالزام رفس ۱۵۲۲ لاس
دوشیم یراذگناینب هسنارف چلاک ۱۵۳۰ لاس
دوشیم حتاف اهاک نیارب ورازیپ وکسیسنارف ۱۵۳۳ لاس
دنکیم هبلاطم هسنارف یارب ار اداناک و دنکیم فشک ار سنرول تنسجیلخ هی تراک ۱۵۳۴ لاس
هموطنم زکرم دیشروخ دنکیم اعدا نآ رد هک کی نرپک هتشنون ینامسآ مارچا شد رگ باتک ۱۵۴۳ لاس
[۶۲]. دوشیم رشتنم سویلازو هتشنون ناسنا ندب نامتخاس باب رد و [۶۱] نیمز هن، دشابیم یسمش
دنکیم رشتنم گرزب رنه ناونع تحت ار یزورما ربج باتک نیلوا، و نادراک و مالوریگ ۱۵۴۵ لاس
دروف تارتسا رهش رد ریپسکش مایلیو و ایلاتای یازیپ رهش رد هلیلاگ وئیلیلاگ ۱۵۶۴ لاس
دوشیم دلوتم سیلگنا
دوشیم رشتنم دوب هدش هدافتسا روتا کرم یسکه شقن زا اهنآ رد هک ییاهه شقن نیلوا ۱۵۶۹ لاس
دوشیم عادبا یروگی رگ میوقت ۱۵۸۲ لاس
دنکیم عادبا ار یراشعا مقر نیوتسا نومیس ۱۵۸۶ لاس
دی آیم هدرپ یور، گرزب گنل رومی، ولرام رفوتسیرک همان شیمان نیلوا ۱۵۸۷ لاس
دنهدیم تسکش ار ییایناپسا یادامآ اه سیلگنا ۱۵۸۸ لاس
دنکیم زاغ آمشش یرنه تمسق هس نیتشنون اب ار یسیون همان شیمان ریپسکش ۱۵۸۹ لاس دودح
[۶۳]. دوشیم عارتخا دنله بونج رد یرهش خروب لدیم رد بکرم پوکسورکیم ۱۵۹۰ لاس
دنکیم یفرعم ربج یارب ار ینابز تیو اوسنارف و دسیونیم ار تکرح باب رد هلیلاگ ۱۵۹۱ لاس
[۶۴]. دوشیم دلوتم هسنارف نروت تلایا عباوت زا، ههال رهش رد تراکد هنر ۱۵۹۶ لاس

یدالیم ۱۷ نرق

یراذگه یاپ ایناتیرب یقرش دنه یناپمک؛ [۶۵] دسیونیم ار تلمه، ریپسکش ۱۶۰۰ لاس دودح
[۶۶]. دوشیم
دوشیم یراذگه یاپ دنله یقرش دنه یناپمک ۱۶۰۲ لاس
نکیب سیسیسنارف رس و دوشیم رشتنم ستناورس رثا [۶۷] توشیک نود تمسق نیلوا ۱۶۰۵ لاس

[۶۸].دسیونیم ار مولع تایقرت و شزرا
دشویم نکاس اینیجری و نوات زمیج رد اهیسیلگنا ۱۶۰۷ لاس
دشویم عارتخا پوکسلت ۱۶۰۸ لاس
پوکسلت کی هلیلاگ [۶۹].دنکیم رشتنم ار نیون یسانشه راتس رلپک ۱۶۱۰ ات ۱۶۰۹ لاس
هرهز هرایس دروم رد و دنکیم فشک ار یرتشم رمق راهج ،دنکیم هدهاشم ار هام حطس و دزاسیم
[۷۰].دنکیم قیقحت
دشویم رشتنم ستناورس هتشنون توشیک نود تمسق نیمود ۱۶۱۵ لاس
[۷۱].دسیونیم ار ون نونغرا نکیب سیسنارف رس ۱۶۲۰ لاس
ار نآ اسیلک هک دنکیم رشتنم ار ناهج گرزب هموظنم وده رابرد هرواحم هلیلاگ ۱۶۳۳ ات ۱۶۳۲ لاس
[۷۲].دنکیم راکنا ار کی نرپک بتکم زا یوریپ اراکش آ هلیلاگ .دنکیم دادم لق یراذگ تعدب
عادبا و هسدنه و ربج نیب هطبار فشک اب وا .دنکیم رشتنم ار شور رد راتفگ تراکد ۱۶۳۷ لاس
یراذگ هیاپ ار یشور و دروآیم دیدپ تایضایر رد گرزب رایسب یبالقنا تاصتخم هاگتسد موهفم
[۷۳].تسا موسوم یلیلحت هسدنه هب هک دنکیم

دعب لاس

تسره فلا

لبق لاس

#1 ینیبزاب

Admin طسوت 2023 17:53:49 هیروف 14 هدش داجیا

Admin طسوت 2023 17:54:30 هیروف 14 هدش یناسرزور هب